

Sayın Bakanım,

Sayın Büyükelçi,

Sayın Vorkink,

Değerli Konuklar,

Konuşmama başlarken hepinizi saygıyla selamlıyor ve Dünya Bankası ve Müsteşarlığımız tarafından düzenlenen bu konferansa hoşgeldiniz diyorum.

Değerli katılımcılar sizlerin de yakından bildiği üzere, Dünya Bankası ile ülkemiz arasındaki ilişkiler, üç yıllık dönemler halinde mali ve teknik işbirliği programını içeren Ülke Destek Stratejisi çerçevesinde yürütülmektedir.

Dünya Bankası ile işbirliğinin önemli bir ayağını, öncelikli kamu projelerinin finansmanı oluşturmaktadır.

Çeşitli sektörlerdeki reform çalışmalarını desteklemek amacıyla sağlanan program kredileri, Banka ile işbirliğinin bir diğer önemli unsurudur.

Bunlara ilave olarak, Dünya Bankası, yaptığı makro ve sektörel araştırmalar ile de, ülkemizde yürütülen yapısal reform çalışmalarına katkı sağlamaktadır.

Ülkemizin Avrupa Birliğine katılım sürecinin başlamasıyla birlikte Dünya Bankası ile olan ilişkilerimiz de yeni bir boyut kazanmıştır.

Bu yeni dönemde, Dünya Bankası'nın birçok Orta ve Doğu Avrupa ülkesinin Avrupa Birliği'ne katılım sürecine ilişkin tespitlerini, değerlendirmelerini ve tecrübelerini bizlerle paylaşmasının, ülkemizin katılım sürecinin etkin bir biçimde yürütülmesine önemli katkı sağlayacağı düşüncesinden hareketle Bankayla kapsamlı bir ortak çalışma programı oluşturulmuştur.

Bu program, ülkemizin katılım sürecine ilişkin Banka tarafından ayrıntılı teknik analizler yapılmasını ve katılım sürecinin farklı boyutları ile ilgili seminerler düzenlenmesini ve benzeri bilgi paylaşımını içermektedir.

Bugün tartışacağımız rapor, bu yeni dönemdeki işbirliğinin somut bir örneğidir.

Bu yılki Ülke Ekonomik Değerlendirme Raporu, büyümeyi kalıcı hale getirerek, kişi başına milli geliri Avrupa Birliği ekonomilerine yaklaştırmak ve Avrupa Birliği Müktesabatına uyum sağlamak için gerekli koşulları makro ve mikro açılardan kapsamlı bir biçimde değerlendirmektedir.

Bu çerçevede bu yılki Raporu, içerik, önem ve zamanlama bakımından daha önceki raporlara göre farklı değerlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Bu raporun, Avrupa Birliğine katılım sürecine ilişkin önümüzdeki senelerde seri halinde hazırlanacak raporların ilkinin teşkil ettiğini ve daha sonra yapılacak detaylı çalışmalara bir çerçeve oluşturduğunu da belirtmek isterim.

Ülke Ekonomik Değerlendirme Rapor'una ilişkin çalışmalar 2005 yılı Şubat ayında başlamıştır. Raporda yer alan bölümlere temel teşkil eden çok sayıda arka plan çalışması bulunmaktadır. Bu çalışmalar hazırlık aşamasında ilgili kuruluşlar ile paylaşılmış ve bu kuruluşlarımızın görüşleri alınmıştır. Raporun son taslağı, 26 Ocak'ta gerçekleştirilen çalıştayda, otuza yakın kuruluşumuz ile tartışılmış ve çalıştayda dile getirilen görüşlerin yansıtılmasıyla rapor nihai haline kavuşturulmuştur.

Değerli Konuklar,

Raporun da açıkça ifade ettiği gibi, son dört yıllık dönemde Türkiye ekonomisi son derece başarılı bir makroekonomik performans sergilemiştir.

Uygulanan disiplinli ve tutarlı makroekonomik politikalar sonucunda, geleceğe duyulan güven önemli ölçüde artmış ve Türkiye, nominal parametrelerde Avrupa Birliğine yakınsama sürecinde önemli ilerleme kaydetmiştir.

Kamu maliyesi alanında sağlanan disiplin sonucunda, 2001 yılında yüzde 16,4 olan Kamu Kesimi Borçlanma Gereği'nin GSMH içindeki payı, 2005 yılında yüzde 0,9'a düşmüş ve böylece toplam kamu açığına ilişkin Maastricht Kriteri tutturulmuştur.

2001 yılında yüzde 90,5 olan net kamu borç stoğunun GSMH içindeki payı, 2005 yılında yüzde 57 civarına gerilemiştir. Maastricht tanımı çerçevesinde bakıldığında, borç stoğunun milli gelire oranı 2005 sonu itibariyle yüzde 60'ın bir miktar üzerinde olmakla birlikte, Avrupa Birliği ortalaması düzeyindedir. Finansman programımızın öngörüldüğü biçimde uygulanması durumunda, kamu borç stoğuna ilişkin Maastricht Kriteri'ni bir iki yıl içinde yakalamak mümkün gözükmektedir.

Son dört yılda enflasyon ve faiz oranlarındaki düşüş oldukça çarpıcıdır. Bununla birlikte, bu alanlarda Maastricht kriterlerine yakınsama konusunda daha fazla ilerleme sağlanması gerektiği de aşikardır. Bu tespit aynı zamanda disiplinli ve

tutarlı politikaların kararlılıkla uygulanmaya devam edilmesi gerektiğini de ortaya koymaktadır.

Geride bıraktığımız son dört yıllık dönemde yüzde 7'nin üzerinde gerçekleşen büyüme hızı ve verimlilik artışının desteklediği güçlü Türk Lirası sayesinde, Avrupa Birliğine reel yakınsama konusunda da ilerleme kaydedilmiştir. Ancak, kişi başına gelir düzeyi bakımından Avrupa Birliği ortalamasına yakınsama performansımızın, benzer ülkeler ile karşılaştırıldığında ve ülkemizin potansiyeli dikkate alındığında yeterli olmadığı ve bu konuda önümüzde uzun bir yol olduğu açıktır.

Değerli Katılımcılar,

Türkiye, son yıllarda yapısal reformlar alanında da her açıdan önemli adımlar atmıştır.

İşleyen bir pazar ekonomisinin tüm unsurlarıyla yerleştirilmesi, bu yapısal reform süreci ile mümkün olmuştur. Bu süreçte temel piyasalar serbest rekabete açılmış, bu piyasaların düzenleme ve denetimi özerk bir yapıya kavuşturulmuş ve özel sektörün ekonomideki rolü güçlendirilmiştir.

Kısıtlı kaynakların daha etkin kullanılabilmesi amacıyla, kamu maliyesinde kapsamlı reformlara gidilmiştir. Kamu mali yönetiminin sağlam bir yasal çerçeveye kavuşturulması ve buna paralel olarak sağlanan mali disiplin ile şeffaflık, makroekonomik dengelerin yeniden tesisinde son derece etkili olmuştur.

Aynı şekilde finansal sektörün yeniden yapılandırılması, son yıllarda sağlanan bir diğer büyük başarıdır. Türk bankacılık sistemi, dünya standartlarında iş görür bir yapıya kavuşturulmuş, sektörün düzenleme, gözetim ve denetim altyapısı Avrupa Birliği uygulamalarıyla paralel hale getirilmiştir.

Atılan tüm bu adımlara rağmen, Raporda da vurgulandığı gibi, önümüzdeki on yıl içinde Türkiye'nin kişi başına milli gelirini Avrupa Birliği ortalamasına anlamlı bir şekilde yakınlaştırabilmesi için, yapısal reformların daha da yaygınlaştırılması, derinleştirilmesi ve kararlılıkla uygulanması büyük önem taşımaktadır.

Gelecek döneme bakıldığında, ekonominin kaliteli ve yeterli istihdam yaratma kapasitesinin artırılması, toplam faktör verimliliğinin artırılarak küresel düzeyde rekabet gücünün yükseltilmesi ve ekonomik gelişmenin sonuçlarının tüm kesimlere yaygınlaştırılması, yapısal reform programının öncelikli alanlarını oluşturacaktır.

Bu alanlarda atılması gereken adımlar, bu adımların Avrupa Birliğine katılım süreciyle koordinasyonu ve katılım sürecinin getireceği maliyetleri en aza indirme konusunda yapılabilecekler, ayrıntılı olarak raporda ele alınmaktadır.

Bugün yapacağımız değerlendirme ve görüş teatisinin bu konulara yeni perspektifler kazandıracakđı kuşkusuzdur.

Sözlerime son verirken, Türkiye'nin Avrupa Birliği ile uyum sürecinin etkin yönetimine büyük katkıda bulunacak bu raporun hazırlığında emeği geçen herkese tekrar teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.